

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

„ 31 05 _____ 2017

nr. 1415 _____

**Cu privire la organizarea activității secției
de psihiatrie în spitalul de profil general**

În conformitate cu prevederile Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995, Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada anilor 2008 - 2017, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1471 din 24 decembrie 2007, Programului Național de sănătate mintală pentru anii 2017-2021, aprobat în ședința Guvernului din 05 aprilie 2017, în scopul asigurării accesului populației la asistență psihiatrică mai aproape de locul de trai, sporirii cost-eficienței asistenței medicale spitalicești, excluderii stigmatizării persoanelor cu probleme de sănătate mintală prin asigurarea tratamentului stărilor acute psihiatrice în spitalul de profil general, în temeiul pct. 9 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 397 din 31.05.2011,

ORDON

1. Se aprobă:

1) Regulamentul de organizare a activității secției de psihiatrie în spitalul de profil general, conform anexei nr. 1 la prezentul Ordin.

2) Lista teritoriilor în care se organizează Spitale/Secții de psihiatrie, teritoriile atribuite către acestea, și numărul de paturi recomandat, conform anexei nr. 2 la prezentul Ordin.

3) Modul de referire a pacientului în Secția de psihiatrie a Spitalului de profil general în caz de urgențe psihiatrice/narcologice, conform anexei nr. 3 la prezentul Ordin.

2. Direcția Sănătății și Protecției Sociale UTA Gagauzia, Directorii Instituțiilor medico-sanitare publice: Spitalul Raional Edineț, dl Anatol Guțu; Spitalul Raional Hîncești, dl Petru Ciubotaru; Spitalul Raional Soroca, dl Mihai Mîțu; Spitalul Raional Ungheni, dl Andrei Alexeev; Spitalul Raional Cahul, dl Anatolie Malcov; Spitalul Raional Ceadâr-Lunga, dl Calîn Nicolai vor:

1) organiza activitatea secției de psihiatrie în spitalul de profil general în

conformitate cu prevederile Regulamentului, aprobat prin prezentul Ordin, începînd cu data de 01 iulie 2017;

2) elaborează și prezintă spre aprobare Fondatorului modificările necesare în organigrama și statele de personal ale Instituției din subordine, după coordonarea cu Consiliul administrativ;

3) asigură angajarea personalului medical pregătit în domeniu, în conformitate cu legislația în vigoare, prin colaborare cu conducătorii Centrelor de Sănătate Raionale și Spitalelor Raionale din teritoriile atribuite;

4) asigură instruirea continuă a personalului angajat în domeniul psihiatriei și narcologiei;

5) organizează informarea corectă și permanentă a populației din teritoriul administrativ despre modul de prestare a serviciilor de sănătate mintală, durata tratamentului în cadrul secției de psihiatrie din instituția subordonată;

6) monitorizează și evaluează permanent indicatorii de activitate a secției de psihiatrie (cantitativi și calitativi) și vor întreprinde măsuri de îmbunătățire în vederea perfectării continue a calității și oportunității prestării serviciilor medicale spitalicești de profil psihiatric în spitalul de profil general;

7) sprijină parteneriatul și colaborarea cu Centrele Comunitare de Sănătate Mintală din teritoriile atribuite, în scopul eficientizării conduitei pacienților cu tulburări mintale și de comportament, spitalizați în instituțiile din subordine, pentru utilizarea cost-eficientă a paturilor psihiatrice, prin internarea doar a cazurilor urgente, care nu pot fi soluționate la nivel de Centre Comunitare de Sănătate Mintală;

3. Vicedirectorul Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, dl Alexandru Ghidirimski, va asigura transportarea medicală asistată a pacienților cu urgențe psihiatrice în instituțiile medico-sanitare, conform prevederilor din anexa nr.2 la prezentul Ordin.

4. Șefii Direcției asistență medicală primară, urgentă și comunitară, dna Tatiana Zatic, Direcției asistență medicală spitalicească, dna Natalia Popa, Direcției management personal medical, dna Nelea Prodan, Direcției buget, finanțe și asigurări, dl Denis Valac vor:

1) acorda suportul consultativ metodic necesar în vederea realizării prevederilor prezentului Ordin;

2) identifica, de comun cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, sursele financiare necesare pentru activitatea secțiilor psihiatrice în spitalele de profil general.

5. Controlul executării prezentului Ordin se atribuie dnei Liliana Iașan și dlui Oleg Creciun, viceministri.

Ministru

Ruxanda GLAVAN

REGULAMENTUL

de organizare a activității secției de psihiatrie în spitalul de profil general

Secțiunea 1

Dispoziții generale

1. Regulamentul de organizare a activității secției de psihiatrie în spitalul de profil general este elaborat în temeiul Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XII din 28 martie 1995, Legii privind sănătatea mentală nr. 1402-XIII din 16 decembrie 1997, Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998, alte acte normative în vigoare.

2. Prezentul Regulament stabilește atribuțiile, modul de organizare și funcționare a Secției de psihiatrie în spitalul de profil general (în continuare Secția), precum și criteriile de admitere a pacienților pentru internare, externare și transfer în altă instituție medico-sanitară spitalicească (anexa nr. 1 la prezentul Regulament).

3. Secția este o subdiviziune a instituției medico-sanitare spitalicești și are ca scop asigurarea accesului populației la asistență psihiatrică mai aproape de locul de trai, sporirii cost-eficienței asistenței medicale spitalicești, excluderii stigmatizării persoanelor cu probleme de sănătate mintală prin asigurarea tratamentului stărilor acute psihiatrice în spitalul de profil general.

4. Secția își desfășoară activitatea în conformitate cu legile Republicii Moldova și actele normative în vigoare, ordinele și directivele organelor ierarhic superioare, a conducătorului instituției și a prezentului Regulament.

5. Statele de personal medical și nemedical a Secției sunt aprobate de către Fondator, în conformitate cu cerințele minime privind structura și statele de personal (anexa nr. 2 la prezentul Regulament).

6. Secția dispune de încăperi, utilaj medical, tehnic și gospodăresc, medicamente și consumabile în volum și asortimentul necesar pentru acordarea asistenței medicale calitative în regim non-stop, reieșind din actele normative în vigoare (anexa nr. 3 și nr. 4 la prezentul Regulament).

7. Secția este condusă de către șeful secției, medic de profil psihiatru/narcolog, bine pregătit teoretic cu abilități practice și manageriale.

8. Șeful secției este numit și eliberat din funcție în modul stabilit de actele normative în vigoare, de către conducătorul instituției și este subordonat nemijlocit vicedirectorului medical.

Secțiunea 2

Funcțiile de bază

9. Secția de psihiatrie în spitalul de profil general au următoarele funcții de bază:

1) asigură asistența medicală oportună pacienților, prin diagnosticul și tratamentul efectuat atât a bolilor mintale, cât și a maladiilor concomitente, cu liberul

lor consimțământ scris, sau internarea nevoluntară, cu respectarea drepturilor și demnității umane, conform legislației în vigoare;

2) asigură prezentarea într-o formă accesibilă a informației despre caracterul tulburării psihice, scopul, metodele, durata tratamentului, riscul posibil, efecte secundare și rezultatele scontate, ținând cont de starea psihică a pacientului. Informațiile furnizate se consemnează în documentația medicală (F003/e);

3) asigură conlucrarea oportună și consecutivitatea asistenței psihiatrice cu serviciile de asistență medicală primară și specializată, Centrele comunitare de sănătate mintală, alte servicii sociale, etc.;

4) asigură perfecționarea continuă profesională a colaboratorilor, contribuie la implementarea noilor tehnologii în procesul curativ-diagnostic recuperare și profilaxie.

5) respectă standardele medico-financiare, protocoalele clinice și cerințele sanitaro-igienice, anti-epidemice în cadrul procesului diagnostico-curativ;

6) asigură climatul psihologic și etico-moral favorabil în cadrul acordării serviciilor de asistență medicală pacienților;

7) contribuie la asigurarea condițiilor oportune în terapia ocupațională și în procesul de reabilitare psihosocială;

8) asigură supravegherea oportună a pacienților în dinamică, inclusiv în scopul depistării precoce a manifestărilor psiho-patologice și pentru excluderea posibilităților potențiale de săvârșire a acțiunilor social periculoase, inclusiv hetero- și autoagresive de către bolnavii din secție;

9) informează conducerea spitalului privitor la depistarea simptomelor de intoxicare, traumatisme, alte leziuni corporale (semne de violență) ce nu au fost înscrise în actele medicale precedente pentru a informa organul de poliție în raza căruia se află spitalul;

10) asigură la necesitate consultația bolnavilor de către alți medici specialiști pentru diagnosticul și tratamentul patologiei concomitente, inclusiv cu transferul în altă secție sau spital;

11) asigură informarea amplă a pacienților (rude, reprezentant legal) privitor la modul și volumul asistenței medicale acordate, asupra drepturilor și responsabilităților pacienților prin expunerea informației relevante în formă vizibilă și accesibilă, și garantarea accesului la exercitarea drepturilor sale, în condițiile legii;

12) asigură prezentarea rapoartelor de evidență statistică medicală în modul stabilit de actele normative în vigoare;

13) asigură prezentarea extraselor (F 027 e) din fișele medicale de staționar (F003/e), Centrelor Comunitare de Sănătate Mintală, cu respectarea cerințelor actelor normative în vigoare, privind protecția datelor cu caracter personal.

Secțiunea 3

Drepturi

10. Secția de psihiatrie în spitalul de profil general are următoarele drepturi:

1) să externeze pacienții, internați programat cu liberul consimțământ, la ameliorarea stării acestora și să transfere în Instituția medico-sanitară publică

specializată de profil psihiatric, dacă cazul nu poate fi rezolvat în termen de până la 18 zile;

2) să solicite prezența rudelor, reprezentantului legal pentru colectarea anamnezei și catamnezei obiective al bolii;

3) să apeleze, în caz de necesitate, la conducerea spitalului, la alte instituții medicale pentru primirea informației oportune în scopul asigurării asistenței medicale calitative;

4) să participe la examinarea sugestiilor, cererilor, petițiilor ce țin de activitatea subdiviziunii;

5) să propună conducerii instituției măsuri privind perfecționarea procesului diagnostic-curativ;

6) să solicite perfecționarea nivelului de instruire teoretică și practică profesională a personalului medical, în conformitate cu regulamentele stabilite.

Secțiunea 4 Responsabilități

11. Secția de psihiatrie în spitalul de profil general este responsabilă pentru:

1) corectitudinea acordării asistenței medicale în subdiviziune;

2) deciziile luate în cadrul activității secției;

3) asigurarea respectării prevederilor actelor legislative și normative în vigoare, standardelor și protocoalelor clinice de tratament etc.;

4) respectarea drepturilor și libertăților persoanelor cu probleme de sănătate mintală, atitudine nediscriminatorie și echitabilă în acordarea asistenței medicale;

5) respectarea normelor privind securitatea și sănătatea în muncă de către personalul subdiviziunii;

6) respectarea Legii privind exercitarea profesiei de medic și drepturilor pacientului, normelor de etică și deontologie medicală;

7) respectarea regulamentelor interne de funcționare a subdiviziunii și pe instituție la compartimentele referitoare activității secției;

8) efectuarea analizei activității secției în modul și termenii stabiliți, asigură calitatea și veridicitatea informației operative prezentate conducerii instituției;

9) asigurarea utilizării raționale a bunurilor materiale și potențialului de cadre.

Secțiunea 5 Dispoziții finale

12. Șeful Secției de psihiatrie în spitalul de profil general organizează activitatea secției în conformitate cu prezentul Regulament și este responsabil de activitatea acesteia, în conformitate cu legislația în vigoare.

13. Controlul asupra respectării prevederilor prezentului Regulament este atribuit vicedirectorului medical și directorului Spitalului raional.

**Criteriile de admitere
pentru internare, externare și transfer a pacienților, în/din
secția de psihiatrie a spitalului de profil general**

1. Criteriile de admitere pentru internare în Secție sunt următoarele:

1) **urgențele psihiatrice** – afecțiuni psihice heterogene, a căror trăsătură comună este nevoia de intervenție imediată și de cea mai bună calitate, pentru a reduce riscurile majore pentru viața, vătămarea gravă sau o amenințare la integritatea fizică a persoanei sau a celor din jur, care nu pot fi soluționate în condițiile Centrului Comunitar de Sănătate Mintală, în următoarele maladii:

- a) Schizofrenie și tulburări schizoafective și schizofreniforme;
- b) Toate stările acute în cadrul Tulburării bipolare;
- c) Epilepsie cu tulburări psihotice, demențe cu agitații psihomotorie și manifestări de auto- și/sau heteroagresivitate;
- d) Depresie severă cu tentative și ideație suicidală;
- e) Comportamente autoagresive în cazul tulburărilor de personalitate și retard mental;
- f) Anorexie nervoasă cu risc de autovătămare;
- g) Tulburări nevrotice severe cu risc suicidal, inclusiv anxietate generalizată profundă complicată cu atacuri de panică frecvente și ideației suicidală;
- h) Reacția acută la stres cu agitație psihomotorie și/sau dereglări psihotice și riscul suicidal;
- i) Tulburare de stres post-traumatică complicată cu stare psihotică și/sau risc suicidal.

2) stări **induse de consumului substanțelor psihoactive**, care nu necesită asistență în condițiile secției de terapie intensivă.

2. La admiterea pentru internare în secție se iau în considerare următoarele:

- 1) viza de reședință și/sau domiciliu în aria de deservire a Instituției;
- 2) vârsta de peste 18 ani;
- 3) prezintă semne de tulburări mintale subacute și cronice, care pot fi soluționate în condiții de ambulator în Centrul Comunitar de Sănătate Mintală;
- 4) tulburări mintale ușoare și medii fără risc de agresiune și autoagresiune, care pot fi soluționate în condiții de ambulator în Centrul Comunitar de Sănătate Mintală;
- 5) prezența semnelor de maladie contagioasă, în faza activă (acută);
- 6) stare de ebrietate voluntară (acută) fără semne psihotice.

3. Externarea/transferul din secție se efectuează în următoarele condiții:

1) Durata maximă de spitalizare este de 18 zile. Excepții de extindere a timpului de spitalizare pot fi făcute la cererea argumentată a medicului curant psihiatru din secție, prin decizia conducătorului Instituției și poate să fie extinsă maxim cu 7 zile, despre ce se semnează în fișa medicală a bolnavului staționar (F003/e).

2) Transferul în Spitalul specializat de profil psihiatric și/sau narcologic sau secție de profil somatic a instituției este efectuat în următoarele cazuri:

a) Medicul curant a constatat că starea psihică a pacientului nu are o dinamică pozitivă, semnele psihotice persistă timp de 18 zile;

b) Starea psihică a pacientului indică la necesitatea de a fi examinat în condițiile staționarului psihiatric/narcologic specializat prin convocarea consiliului medicilor specialiști, privind stabilirea diagnosticului, tacticii terapeutice și de recuperare;

c) Starea psihică a pacientului nu prezintă semne psihotice, însă prezintă semne clinice a unei maladii somatice care necesită tratament în condiții de staționar.

**Cerințele minime
privind structura și statele de personal
ale Secției de psihiatrie a spitalului de profil general**

1. Structura și statele de personal urmează să corespundă scopului și funcțiilor secției.
2. În secție amplasată în limitele unui etaj activează 1 post 24/24 de asistentă medicală și personal medical inferior.
3. Statele scriptice se aprobă în conformitate cu prevederile Ordinul Ministerului Sănătății nr. 100 din 10.03.2008 privind normativele de personal medical în staționarul psihiatric și capacitatea secției de 20-25 paturi:
  - 1) șeful secției – 0,5 funcție;
  - 2) medic psihiatru – 1 funcție;
  - 3) psiholog – 1 funcție;
  - 4) asistentă medicală superioară – 0,5 funcție;
  - 5) asistentă medicală psihiatrie, inclusiv în salonul de proceduri – 6 funcții;
  - 6) personal medical inferior – 7 funcții;

Cerințele specifice
față de spații și utilizarea secției Secției de psihiatrie a spitalului de profil general

1. Secția este amplasată în spațiu comun sau pe teritoriul spitalului de profil general, avînd acces separat.
2. Pentru funcționarea sa Secția are nevoie *în mod obligatoriu de:*
  - 1) Biroul administrativ;
  - 2) 2 birouri pentru consultații și psihoterapie individuală efectuate de către medicul curant, psihoterapeut, psiholog etc.
  - 3) 2 saloane pentru pacienții care necesită supraveghere permanentă (maximum pentru 2 persoane) cu ușă ce se închide cu lacăt sau 1 post 24/24 la înțrare;
  - 4) 4-8 saloane pentru pacienți a câte 2-4 persoane cu intrare liberă pentru pacienți și personalul medical din secție;
  - 5) 1 sală pentru proceduri,
  - 6) 2 grupuri sanitare cu cameră de baie;
  - 7) o sală pentru sufragerie, folosită și pentru activități de reabilitare psihosocială;
3. Mobila trebuie să fie comodă, specifică activităților predestinate, să corespundă vârstei și să conțină mini dulapuri pentru aprovizionarea spațiului privat pentru fiecare pacient.

**Lista
 preparatelor medicamentoase recomandate pentru utilizare în cadrul Secției de
 psihiatrie a spitalului de profil general¹**

Denumirea generală a preparatului ²	Doza (md)
ANTIPSIHOTICE CONVENȚIONALE – I generație	
chlorpromazină	200-800 (tab și fiole)
levomepromazină	50-400 (tab și fiole)
flufenazina	2-16 (tab și fiole – 25 mg)
trifluoperazina	10-50 (tab)
haloperidol	2,5-10 (tab și fiole 100 mg)
ANTIPSIHOTICE DE A II GENERAȚIE	
sulpirida	50-1200 (tab)
Amisulprida	50-1200 (tab)
Clozapina	200-600 (tab)
Olanzapinum	5-20 (tab)
Risperidona	4-8 (tab și fiole 20-30 mg)
Quetiapina	
Paliperidona	3-12 (tab și fiole – 100 mg)
Aripiprazol	2-30 (tab)
ANTIDEPRESIVE – GENERAȚIA I (TCA, TeCA)	
Amitriptilina	75-200 (tab și fiole)
Imipramina	75-250 (tab)
Clomipramină	75-225 (tab și fiole)
ANTIDEPRESIVE DE GENERAȚIA A III - ISRI	
fluvoxamină	100-300 (tab)
fluoxetină	20-60 (tab)
citalopram	20-60 (tab)
escitalopram	10-20 (tab)
paroxetină	20-60 (tab)
sertralina	50-200 (tab)
ANTIDEPRESIVE DE GENERAȚIA A IV – acțiune dublă	
venlafaxină	75-375 (tab)
TIMOSTABILIZATOARE (ANTIEPILEPTICE)	
Carbamazepina	400-1500
Acid valproic	900-2000
ANXIOLITICE BENZO ȘI NEBENZODIAZIPINICE	
alprazolam	1-10
diazepam	10-60 (tab și fiole)
oxazepam	10-60
bromazepam	3-36
clonazepam	1-4
hidroxizina	20-100

¹ utilizarea schemelor de tratament se vor face în conformitatea cu standardele clinice de tratament și protocoalele clinice naționale.

² Toate denumirile comerciale pot fi verificate pe site-ul Agenției Medicamentului, pe Nomenclatorul de stat:
<http://nomenclator.amed.md>

MEDICAMENTE HIPNOTICE	
Zolpidem	10-20
Zopicloni	3.75-7.5
MEDICAMENTE INHIBIToare ALE ACETILCHOLINESTERAZEI și altele	
Rivastigmina	8-12
Donezepil	5-10
Galantamina	8-24
Memantina	10-30

**Lista teritoriilor în care se organizează Secții
de psihiatrie, teritoriile atribuite către acestea, și numărul de paturi recomandat**

N/o	Denumirea teritoriului cu Secție de psihiatrie/spital psihiatrie (nr. total de locuitori atribuit)	Teritoriile atribuite către Spitalul raional cu Secție psihiatrie/Spitalul de psihiatrie (nr. de locuitori)	Nr. de paturi psihiatrice și narcologice*
1	Soroca - 184,4 mii locuitori	Soroca – 95 mii, Florești- 89,4 mii	20
2	Edineț - 262,3 mii locuitori	Edineț – 81,4 mii , Briceni- 78 mii Ocnița – 56,5 mii Dondușeni – 46,4 mii	25
3	Bălți – 539.5 mii locuitori	Bălți – 127,6 mii Rîșcani – 69,5 mii Glodeni- 61,7 mii Sîngerei- 85,9 mii Drochia – 88,0 mii Fălești – 88,2 mii	530
4	Orhei – 349 mii locuitori	Orhei – 116,3 mii Criuleni – 72,3 mii Șoldănești – 42,2 mii Rezina- 48,1 mii Telenești- 70,1 mii	145
5	Ungheni – 250,8 mii locuitori	Ungheni – 110,5 mii Călărași- 75,1 mii Nisporeni – 65,2 mii	25
6	Mun. Chișinău – 1150 mii locuitori	Chișinău – 712,2 mii Dubăsari- 34,0 mii Anenii Noi – 81,7 mii Ialoveni – 97,7 mii Strășeni – 89,0 mii Căușeni – 90,6 mii Ștefan Vodă – 70,6 mii	770 paturi psihiatrice 330 paturi narcologice
7	Hîncești – 261,8 mii locuitori	Hîncești – 119,8 mii Leova – 51,1 mii Cimișlia – 61,2 mii Basarabeasca – 29,7 mii	25
8	Ceadr-Lunga 162,0 mii locuitori	Comrat -71,8 mii Cradr-Lunga – 64,6 mii Vulcănești – 25,6 mii	20
9	Cahul – 248,0 mii locuitori	Cahul – 119,2 mii Cantemir – 60,0 mii Taraclia – 43,2 mii	25

*Ponderea paturilor specializate în spitalele de profil general:

70% paturi acute psihiatrice

30% paturi acute narcologice

